Szerkesztőség és kiadó hivatal
Fsc. SIMONFFY-ház a városház ával szemben

HIRDETMÉNYEK,
előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre .. .. 10 frt — xr.
Félévre .. .. 5 frt —
Negyedévre .. .. 2 frt —
Egy hóra .. .. 1 frt —

Hirdetési dij:
Öt-hasábospetitsor egyszeri beigtatásáért 5 kr
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos petitsorért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885. Debreczen. Szombat, október 24. 206. szám

Az ellenzéki sajtó főzte.

(T.) Folynak az adóbehajtások. Nincs kegyelem se vén se fiatal iránt.

Tavaly a pénzügyminiszter elnéző volt. A gazdasági valság tavaly kezdett mutatkozni. Nem hittük hogy állandó lesz, hogy bele nyul ez idenbe is. Azt hittük a tavalyi csapást kiheverjük ez idén. Hát a pénzügyminiszter se kanibal, emberi szive van, s jót akart tenni azzal, hogy aki magától nem fizetett, azt nem bántották, az emberek kaptak rajta amint észrevették és nem fizetett nagyon sok. A pénzügyminiszter azt gondolta „na majd megfizetnek esztendőre“, és segitett valahogy az állami kassán.

De hát az ellenzéki sajtó szaglász. A miniszter nem hajtatja erőszakkal az adót, még is fizet. De hát honnan fizet? Es megindult a kutatás. Csakhamar kisütötték, hogy a miniszter, az adófizetők kimélése tekintetéből valahonnan valami előleget vett fel. Nem is kellett több. Rögtön össze „stimmel“-tek, csatárláncba álltak, és megkezdődött a tüzelés az állami pénzügyek erőditményei ellen. Egyszerre hangzott országszerte a nagy attentátum, a pénzügyminiszter megszorult helyzete, a pénzügyek zilált állapota, a kormány zavara, az adófizetők fizetőképtelensége. Es jött a bécsi „Neue Freie Presse“ meg a többi magyarbarát lap, feltette szemüvégét, vizsgálni kezdte az ellenzéki lapok jelentéseit, s kezdte bele itögetni az orrát. Hogy pedig a börzére az efféle hirek mily kedvező hatással vannak, képzelni lehet. Jött is egyszerre a rengeteg jajgatás, hogy a magyar papirok ára esett. A Tisza kormány gazdálkodása tönkreteszi az országot. Nemzet ébredj! Es a nemzet helyett fel is ébredt mindjárt jó Apponyi Albert, s megnyergelvén Rozinantéjét a szélmalmok ellen hősi harczba szállani mene. A kormány pedig felvilágositotta a pénzemberek az ellenzéki hecz eredetéről, és a papirok értéke helyre állt.

Ez volt története a tavalyi emberséges eljárásnak.

Na de beszéltek légyen az ellenzéki lapok akármit, s lett légyen a kormány az adófizetők iránt bármily atyai szándékkal, az az egy mégis bizonyos: hogy pénz nélkül kormányozni nem lehet. Es most tegye szivére kezét mindazon hü fia a hazának, ki a kormány elnézését felhasználva az adófizetéssel nem valami nagyon erőltette meg magát és magamat se véve ki, — látni fogjuk, hogy lenni fognak elegen.

Da a kormány még ez iden is kiméletes akart lenni, kitünik abból, hogy egy rettentő dörgedelmes jelentést hozott nyilvánosságra, hogy aki adóját még augusztus hóban meg nem fizeti, azt meg kell nyuzni elevenen. Számitott pedig a kormány ezen ijesztő rendeletének az ellenzéki sajtó által való támogatására is, aminthogy nem is csalódott, mert az ellenzéki sajtó a hozzá füzött várakozásnak hazafiasan megfelelt. A kormány tagjait karaffáknak és Haynauknak is elnevezte. Mindazonáltal a magyar ember nem valami ijedős természetü különösen pedig ha adófizetésről van szó az ijesztgetés nem fog rajta, s igy történt hogy bizony az ő adóját nagyon de nagyon sok, nem augusztusban, de még szeptemberben sem fizette le.

Ezalatt megjelent a pénzügyi költségvetés, amiben a még be nem fizetett adók is felemlittetvén, ismét nem kellett több az ellenzéknek. Na hiszen lett államtönk az adófizetők kimerültsége, az ország elszegényedése, a Tisza kormány rettentő gazdálkodása, Rózinante nyergelés, Apponyi utazás, meg a többi. És kezdték jelenteni a lapok, hogy a magyar papirok értéke ismét sülyed.

Hát az efféle trombitaszó és az utolsó itéletnek hirdetése nem ismétlődhetik minden évben. A kormány végre bizonyitékát kénytelen adni, hogy az állam az ellenzéki jóslatok határszélén bizony nincs, s hogy az adót is megtudjuk még fizetni ha muszáj, amit, ha nem volna muszáj, minden hazafiságunk mellett se nagyon osztanánk a haza oltárára.

Hogy tehát az ijesztgetéstől nem félő áldozatkészségünk egy kis gyakorlati eljárásban is részesüljön, fellett huzva a kalitok ajtaja, s a végrehajtás ma már nem puszta papiros és rendelet, hanem olyan tény milyet eltagadni nem lehet. Be is lesz az adó hajtva aprószentek napjáig, s a pénzügyminiszter bizonyitékkal állhat az ellenzéki sajtó elé hogy: nem azért nem volt eddig az adó kifizetve mert nem lehetett behajtani, hanem azért mert a kormány emberséges uton akart eljárni; ha azonban ebből az ellenzéki sajtónak azt méltóztatott a pénzvilág fülébe kiáltani, hogy az ország lakossága fizetésképtelen és tönkre van téve az adó alap, remegjen minden hitelező kinek a magyar állam tartozik: hát a pénzvilág látni fogja, hogy az ellenzéki sajtó hazája hitelének, s az állami pénzügyek készakaratu megrontásának rovására hazudott.

— A **közös költségvetést** csütörtökön terjesztette a közös kormány a delegatók elé. A közös költeségvetés számai, meggyőzőleg tiltakoznak a közös költség vetés felől hirdetett alarmhirek ellen, s megyőzőleg szólnak mellett, hogy az államháztartásban mutatkozott pillanatnyi tulterhelést — a monarchia nehéz helyzete daczára — a közös kormányzat nemcsak fokozni nem kivánta, hanem — a végösszegben — annak kevésbitéséhez és könnyitéséhez is hozzájárult.

A közös külügyminisztérium idei költségvetésének tiszta szükséglete (a tárcza saját fedezetének levonása után) 3. 776,500 frint volt, 1886-ra előirányoztatik 3.843,300 forint.

A közös hadügyminisztérium szükséglete a hadseregre az idén 99,585,736 frt volt, 1886-ra előirányoztatik 99.503,271 frt s igy 82,465 frttal kevessebb. — A tengerészet előirányzata 1885-re volt 10.618,589 frt, 1886-ra előre irányoztatik 11,094,810 frt, s igy a hadi tengerészet sokat emlegetett és tulzott kiadás emelése 476,221 frt A hadügyitárcza összes tiszta szükséglet 110 millió 598,082 frt s igy az 1885-re előirányzott összegnél (110 204,325 frt) 396,756 frt. nagyobb.

A közös pézügyminisztérium szükséglete 724 frttal, a közös nyugdijaké 16.465 frt a számellenőrzésé 3968 frttal nagyobb mint tavaly.

Az összes szükséglet 119.724,748 frt, az egyes tárczák saját fedezete 3.167,527, s igy a tiszta szükséglet 116,557,221 frt valamivel nagyobb mint tavaly, mikor a tiszta szükséglet 116.297,600 frt volt.

E kiadási tiszta szükséglet további fedezete a vámjövedék. Ez tavaly 47.762,840 frttal az idén 48.188,332 frttal irányoztatik elő; s minthogy tavaly visszatérítések idejében 28.728,100 frt vonatott le, az idén pedig e levonás csak 21.674,200 frt, az idén a közös költségek törlesztésére forditható vámjövedelem (a boszniai levonás után) 25.914,132 frt, — mig tavaly csak 18.434,740 frt volt.

A végszükséglet e szerint 88.830,227 frt 22 kr, mig tavaly 97.862.860 frt volt. Magyarország quotája lesz, a 2%-os praecipuum 1.812,861 frt, s a 30% 26.649,068 frt, mig tavaly a 2% 1.957,257 frtot tett ki Látni való tehát, hogy a közös budget terhei kisebbek, — mert a budget többi részei (a megszálló csapatok költsége s Bosznia költségvetése) a tavalyi keretben mozog.

Megemlitjük, hogy a mi — a terhek fokozásának kerülése mellett — a budget javitását okozza, a restitutio kiadásainak csökenése, az a magyar költségvetésben már számban van véve. mint a mértleg rosszabbadására ott közreható factor, mert restitutio czimén a pénzügyminiszteri költségvetésbe 1.600,000 frottal kevesebb vétetett fel.

A közös költségvetés e végeredménye, azt hisszük, mindenféle a legkieligitöbben fog fogadtatni.

Külföld.

Az osztrák képviselöházban ismét hallatlan botrány volt, — minőnek párját csak a horvát tartomány gyülésen lehet találni. Ismét Knotz volt a nap hőse. Felujitotta a hadseregben felmerült szomoru eseményekre vonatkozó állitásait és tagadta hogy a miniszterelnök valamit bizonyitott volna. Beszéde további folyamán gyanusitó kifejezéseket használt, mi az ellenzéken viharos tetszést, a jobb oldalon izgatottságot idézett elő. Az elnök csengetett, hogy meg-

---

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

Rositta.

Spanyol beszély:

Fernan Caballerótól.

(Folytatás.)

A sebesültnek nem volt kedve, magát élve elfogatni. Egy fához támaszkodva, s fél még meglevő térdére bocsájtkozva, sértő szavakkal kezdé a katonákat ingerelni, s lőfegyverével fenyegetni. Meg volt-e töltve a tegyver vagy nem, a katonák nem tudták, és senkinek közülök nem volt kedve azt közelről megvizsgálni. Ebektől környezett vadkanhoz hasonlóan védelmezé magát a rabló nehány percig, de csakhamar odaszegzé őt a csapat vezér lándzsájával, az eddig támaszul szolgáló fához. A rabló elejté fegyverét, s szemei percig tartó dühtől szikrázva, lezáródtak. Meghalt. Athleta alaku mulatt volt.

A katonák győzelmükre büszkèn tevék a rabló hulláját lóra, hogy a városba diadalmenettel vonulhassanak be. Keresztül dobák a lóra, ugy, hogy hosszu karjai és lábai a földre értek, s az utban levő kavicsba és bokrokba ütköztek, s arczát porral, vérrel befecskendezék.

— Most, — kezdé Patricio a leányhoz, — az ut szabad s kegyed folytathatja sétáját.

— Jézusom, egyedül távozzam-e innen? — kérpé Rosita, — vajjon nem fognak e még lőni. En csak önnel megyek. Nemde Don Patricio, ön engem elkisér. Oh, ha tudná, menynyire félek!

— Ha annyira fél kegyed, miért tevé ki magát e hegyekben eshető veszélyeknek?

— Hallja csak, — kezdé Rosita a hadnagyhoz közeledve, ki előkészületeket tett a visszatérésre, — ma reggel keresztanyámnál valék, lássa ott lakik ama kis házikóban, mely mellett ön elhaladt, midőn ma reggel idejött. Keresztanyám igen bosszus Duenna, ki mindig pöröl velem, s kit másként megsem látogatnék, ha anyám nem parancsolná. Midőn tőle távozva haza menendő valék, sok emberrel találkozám, kik rémülve futottak, mondván, hogy itt közel rablók tartózkodnak. Félelem lepett meg.

— S a helyett, hogy keresztanyjához tért volna vissza — szakitá őt meg Patricio, jobbnak vélte, e sziklacsucsot megmászni.

— Igen, hogy önt a veszélyről értesitsem, s magamat védelmébe helyezzem, — válaszolt a leányka.

— Ki mondá kegyednek, hogy itten vagyok?

— Ki mondá? Hát azt ki mondá, hogy tegnap este tiz óráig a Callao felé vezető uton sétált? Ki mondá, hogy tegnapelőtt Z. marquisnőt meglátogatá? Lássa Don Patricio, ha egy limai leány valamely caballeróra veté szemét, legyen az hoofia, vagy idegen, ugy annak minden lépése, minden tette a legközönyösebb is, tudva van előtte.

Igy beszélgetve a fáradság ürügye alatt Patricionanak karjába csimpeszkedék.

Az ifju irhoni csendesen és halgatagon lépkedett. Tekintetre az égen cirkált, mely cazk helyenként tünt elő a hegyek, és fák közzül. Szórakozottan tépdelé az utjában lévő virágokat, és bokrok leveleit. Szeliden komoly arcza sem örömet, sembánatot nem fejezett ki, hanem azon ábrándos buskomorságot, mely az oly érzékeny szivek tulajdona, melyek eléggé fogékonyak az érzelmekre. De egyszersmind elégé figyelmesek, hogy ilynemü benyomások által meg ne lepesenek.

Ezen regényes séta, a világ legszebb ege alatt, egyedül, oly leánykával, ki őt szeszeréti, tetszett néki, de olyan formán, hogy életének e szakát majdan egykor hajóján, a hosszu éji órákban önmagának elregélgeti.

Rosita ázonban tündökölt: boldogsága ez első fényétől. E találkozás legmerészebb vágyait, legtitkosabb reményeit valósitá. Patricio karján büszkén, királyi méltósággal emelé kis alakját; minden lépésnél reá veté nagy fekete szemeit hogy ajkára egy mosolyt vagy gyöngéd szót csklon. Mit adott volna azért, ha megtudhatá, miért oly mélázó, oly gondolkozó Patricio?!

Egy ideig békén türte e hallgatagságot de élénksége csakhamar győzött. — Szaladjunk — mondá, s Patriciót magával voná.

A gyalog ösvény e helyen meglehetösen meredek volt, s lefelé szaladva, meg nem állhattak, mig a lapály kezdetéhez nem értek

Ide érkezve, Rosita alig birva lélekzetnoz jutni, nevetve debá magát a gyepre, két fától árnyalt patakocska mellé,

— Hol vagyunk most? kérdé Patricio.

A Limába vezető ut ez, — válaszelt a leányka — Nem ismeri ez utat? Igaz, nem a legrövidebb, de mit tesz az, én nem, igen sietek a városba. Es ön?

Nékem nem sürgős a viszaatérés, válaszolt Patricio, csak azt szeretném, hogy egy pórral találkoznánk, ki kegyedet haza, anyjához vezetné.

— Egy pór, egy vizhordó nemde? válaszolt Rosita büszkén, — a legelső erremenő jó volna arra hogy engem hazakisérjen. Ön senor cabelerò szégyelné magát a szegény Rositá val láttatni? Oh ha elökelő hölgy volnék összetett kézzel fogna kérni, hogy a sétányra kisérhessen. — En untatom kifárasztom On pirul miattam! De miért jött ön utamban ép akkor mikor ellenálhatlan vágy lepett meg, valakit szeretni nézze a kis kolibrit, mely a viz fölött repked, igyekezzék őt azon virágtól eltávolitani, mely vonzólag hat rá, melynek illata elkábitja; dobja őt porondal, üzze el s ő viszatér. De nem ön megszánja e madárkát s nem bántalmazza őt, hisz neki csak egy napsugár egy virág kell, hogy boldog legyen. En egy hó óta ohajtom a perczet, önnel lehetni, s ön azt mondja menj! S ön akkor távolit el magától, midön egészen megyőződött, hogy a szegény Rosita szereti önt. Még a tudatlanság sem szolgálhat mentségül.

S arczát kezével elfedve, keservesen zokogott. A bosszuság megzavarta bizalommal, gyöngádséggel közeledő lelkét mint az elvouló vihar a nyugodt tenger hullámait felkorbácsolja.

Nem tudta Patriczio, bevalja é a leány nak hogy nagyon megközelitőleg olvasott lelkében; de nem jó lett volna az idő választva, megértetni e megondolatlan, tapasztalatlan gyermekkel, hogy azon uton melyen indul, bánat és veszély karjaiba siet. Minden válasz helyet tehát csak kezét nyujtá néki mire a leányka könytől nedves szemeiből a boldogság mosolygott. Ismét a hadnagy karját kérte, s azután gyalog uton haladtak a város felé.

A kis kajdácsok csevegtek fölötte a fák ágain s a szépen rendezett kertekből, melyek mellett utjok vezetett, czitrom és ananász illata terjedt hozzájok.

Legyőzve a természet bája által, minden bosszantó gondolatot elüze agyából Patricio. Vidáman társalgott s a percig tartó lehangoltság végkép eltünt Rosita lelkéből, hogy a legélénkebb örömnek adjon helyet.

Midőn a városhoz közel értek, megállott a leányka s mondá.

— Isten önnel uram! — s a hadnagy kezét megszoritva, folytatá, mert vállnunk

vonja tőle a szót, de Knotz tulkiabálva a zajt igy szól: E n a m i n i s z t e r e l n ö k e l j á r á s á t h a z u g n a k é s p e r f i d n e k t a r t o m.“ Erre még óriásabb zaj és kiabálás keletkezett, az ellenzékiek tüntetőleg üdvözölték Knotzot és dicsérték bátor felépését. Végre az elnök szóhoz jut és Knotzot megrója. A következő szónok Schönerer szintén kihivó modorban beszél, miért az elnök megvonja tőle a szót, mire felugrik Knotz és közbekiált: „N e m s o k á r a s z á j k o s a r a t k a p u n k a p a r l a m e n t b e n.“ Ez az ellenzéken viharos tetszést, a jobboldalon zugást idézett elő. Végül a jobb oldal felirati javaslatát 177 szóval 146 ellenében elfogadták.

A hatalmak és a bolgár ügy. Oroszország, Németország és Ausztria magyarország a konferencián a statuspuó helyreállitását fogják inditványozni vagy Gavril pasa visszahelyezésével, vagy egy u j k o r m á n y z ó k i n e v e z é s é v e l. — Olaszország és Franciaország előreláthatólag támogatni fogják a három császár szövetség inditványát. Anglia azt javasolja, hogy Sándor fejedelem neveztessék ki kormányzónak, s azt ajánlja a portának, hogy ruméliai lakosság reform igényeire legyen tekintettel.

A „Havas“ ügynökség jelenti: Ha valamennyi nagykövet ideje korán megkapja az utasitásokat, az értekezlet első ülése már holnap meg volna tartható. Kérdéses, vajjon T ö r ő k o r s z á g o t S a i n pasán kivül A r t i n effendi külügyminiszteri államtitkár, S z e r v e s pasa vagy A a r i f i pasa fogja-e az értekezleten képviselni? Diplomácziai körökben azt hisszik, hogy három négy ülés elég lesz az ügy rendezésre és Török ország jobb helyzetbe lesz az értekezlet után, mint a ruméliai események előtt volt.

A debr szinházi nyugdijintézet közgyülése.

Ehó 22-én a debreczeni szinház nyugdijintézete rendkivüli közgyülését tartotta, távollévő elnök Szikszai József helyett Sesztina Lajos nyugdijintézeti választmányi tag vezetése mellett. A választmány tagjai közül jelen voltak Szepessy Gusztáv, Mándoky Béla, Foltényi Vilmos, Dr. Kola János jogtanácsos, Örvényi Ottó pénztárnok, a nyugdijra jogositott intézeti tagok közzül Püspöky Imre, Török Miklós, Lenkey Gyula, Gyiraszin Sándor, Mándokyné, Nyilvay Irma, Litzenmayer Leopoldina és Szidonia. Távollevők közzül képviseltették magokat Foltényiné, Törökné, Lenkeyné, Dalnokyné, Dalnoky Béni, Horváth Vincze és Sándori Ignácz. A jegyzőkönyvet vezette Kepes Géza választmányi jegyző. Mint Debreczen város hatóságának kiküldött biztosa E b e r István tiszti ügyész jelent meg.

Elnök üdvözölvén a megjelenteket és constatálván miszerint a közgyülés az alap szab. 21-ik §-ban előirt módon szabályszerüen a tárgysorozat kitüzésével kellő időben meghirdettetett s a meghivók ugy a helybeli, mint távol lakó intézeti tagoknak megküldettek s az érdekeltek és jogositottak az alapszabályokban előirt számmal jelentek meg, illetve képviseltették magokat: ennélfogva ezen közgyülés az alap szab. 22. §-sa szerinti határozat képességgel bir arra nézve is, hogy esetleg az alapszabályok megváltoztatására, vagy az intézeti alaptőke feletti rendelkezésre kiterjeszkedhessék.

Mindenek előtt a választmánynak a közgyüléshez intézett jelentése olvastatott fel, melyben az intézet ügyeinek menete adatott elő az 1883. April 25-én tartatott utólsó közgyülés idejétől.

Ezen jelentés fontosabb részei következők voltak: Rendkivüli segélyezések adattak özvegy Megyesi Nándornénak 1884—85-ben havi részletekben összesen 120 frt. Özv. Kuptsiva Józsefnénak 40 frt. — Szerződésen kivül és beteg állapotban volt Nyilvay Irmának 200 frt. — Elhalt Philippovics István özvegye és árvái felsegélyezésére 100 frt.

Előterjesztettek az 1883. 1884-ik évekről szólló küldöttségileg megvizsgált pénztári számadások. Bevétele volt az intézetnek e két évben 4885 frt 65 kr kiadása 2224 frt 27 kr és igy 2661 frt 38 kr bevételi többlet tőkésittetett. A vagyon állás 1884 év végén 37,000 frtot meghaladott, mely összeg legnagyobb része Debreczen város hatóságánál és a helybeli takarékpénztárnál volt elhelyezve.

A közgyülés az előterjesztett számadásokat jóváhagyólag tudomásul vette, és ezekre nézve Örvényi Ottó pénztárnoknak a további felelőséget illetőleg a szabályszerü felmentvényt megadta.

Tárgyaltatott a választmány véleményes jelentése mely azon kérdés megbirálására volt kiküldve: hogy miután uj tagok a debreczeni intézetbe be nem léphetnek, mióta 1880-ban az országos magyar szinész egyesület megalakult, nem volna e czélszerübb ha a debreczeni nyugdij intézet is ezen országos egyesület nyugdij intézetébe beolvasztatnék: mit ezen utóbbi intézet eszközölni óhajt — vagy pedig ha ez a debreczeni tagokra nézve előnnyel nem történhetnék, képes lesz e a debreczeni intézet önmagát akként fentartani: hogy feladatát a nyugdijjazás és segélyezésre nézve teljesithesse? A küldöttség e tárgyban egy terjedelmes alapos munkát terjesztett be, melyben kimutattatik, hogy a debreczeni nyugdijintézetnek 21 nyugdijra jogosult tagja van, ezek közzül 15 tag illetékét (fizetése után 2 száztólit) fizeti az intézet pénztárába, két tag már több év ólta segélyeztetik, négy tag pedig segélyezését várja. Előterjesztetett egy kimutatás arra nézve, hogy az intézett egyik és másik tagja, tekintve jelenlegi életkorát még meddig működhet a szini pályán és igy még meddig telyesitheti kötelezett befizetéseit az intézet pénztárába, és hogy mikor álhat elő azon állapot melyben a nyugdij intézet segélyezése már utasitva lesz. A mükédési képességre nő tagoknál 40—45 év kor, férfi tagoknál 50 évkor vétetett fel, a segély igénybe vétele pedig mindkét nemü tagoknál a 70 évkorra terjesztet ki. — Azonban ehez hozzá combináltatott még a halandósági stasisztika adataiban előforduló legkissebb számbani apadás és ezen kulcs szerint az intézet bevételi és kiadási évi mérlegei egészen az 1917-ik évig előirányoztattak. Ebből kitünt; hogy az intézet mint ilyen — a legszigorubb emberi előszámitással magát fentarthatja és jelenleg 21 tagból álló csoportját annak idejében mikor a sor egyikre vagy másikra bekövetkezik átlagosan véve legkevesebb évi 350 frttal egyénenként segélyezhetni fogja. Habár ezen nagy valószinüséggel betelyesedőnek felvehető előszámitások szerint a nyugdij intézet jelenlegi 37,000 tőkéje a segélyezések folytán mintegy 10,000 frtra leapadhat, mindamelett 1917-ben — tehát 32 év mulva midőn mar valószinüleg 21 tag közzül egysem fog segélyt igényelni, a debreczeni nyugdij intézet tőkéje még mintegy 12,000 frt fog kitehetni

Ekkor megszüntethetvén az intézet nyugdijazási müködését, beáll azon (az alapszab. 38 §-ban kitüzött) nemes czél, h o g y a z i n t é z e t t ő k é j e D e b r e c z e n v á r o s h a t ó s á g á n a k k e z e l é s e a l á a d v a, e g y e d ü l a m a g y a r n e m z e t i s z i n é s z e t n e k v á r o s u n k b a n i f e n t a r t á s á r a s f e l v i r á g o z t a t á s á r a f o r d i t t a s s é k.

A közgyülés tagjai ezen az intézet élére nézve igen fontos tárgyat beható tanácskozás alá vévén, miután ahhoz elnök Sesztina Lajos, jogtanácsos Dr. Kola János, Szepessy Gusztáv, Török Miklós és Lenkei Gyula a részletekbe is beereszkedőleg hozzá szólottak; a választmány által pártolólag telterjesztetett küldöttségi véleményes javaslat alapján elhatároztatott egyhangulag; miszerint a közgyülés a debreczeni szinházi nyugdij intézetnek a magyar szinész egyesület központi intézetével leendő f e l t é t l e n egybeolvasztását nem óhajtja és nem kivánja s e részbeni nézetét és álláspontját csak azon esetben változtathatná meg, ha a központi intézet beolvasztási feltételei az itteni segélyezendő tagok részére legalább is oly előnyt és biztositékot helyeznének kilátásba, mint a minő a debreczeni intézet önálló fentartása mellett számitásba vehető.

A választmány felterjesztette Havi Lajos és neje, Lauer Béla és neje, Somolik Lőrincz, K o v a r s i k Antal, Hora Ferencz intézeti tagok azon kérelmét hogy eddig tett befizetéseiknek kamat nélküli viszatéritése mellett engedtessék meg nekik, az intézet kebeléből leendő kilépés, mely esetben jövőbeni segélyeztetésök vagy nyugdijaztatások ról lemondanak.

A választmány javaslata folytán miután az ilynemü végkielégités az intézet ügyeinek lebonyolitására nézve előnyös, az illetők kérelmének telyesitését a közgyülés határozatilag elrendelte, utasitván egyszersmind a választmányt hasonlóképeni eljárásra, ha más tagok részéről is jövőben ilynemü kivánság inditetnék.

Tárgyaltattak a választmány által pártolólag felterjesztett segélyezési kérvények és a közgyülés a vagyon állás és az előirányzott jövedelem számitásba vételével, ez időszerint következő segélyezéseket állapitott meg.

Mándoki Béláné első énekesnőnek ki 10 évnél régebben tagja az intézetnek, száztóli befizetéseit mig itt és másutt szerződve volt, az intézet pénztárába rendesen teljesitette s jelenleg két orvos összhangzó bizonyitványa szerint hangja vég elgyengülése folytán további müködésére képtelen, havonként 50 frttal segélyeztetni fog.

Foltényi Vilmos első rendü szinész s legrégibb egyik tagja az intézetnek jelenleg szerződve nem lévén, havonként 30 frttal szintén segélyeztetik.

Dózsa József elöregedett tag több évtől élvezett havonkénti 20 frtot tevő segélye 25 frtra felemeltetett.

Özv. Filipovicsné és három árva gyermeke ez időszerinti segélyezésére — miután szinháznál szerződve nincs — 200 frban állapittatott meg, mely neki negyedévenként 50 frt részletekben kifizetendő.

A közgyülés helyben hagyta a választmány azon intézkedését, hogy Mándoky Bélának ki az egész nyári idényben az intézet könyveiből szükségelt kivonatok készitésével és a terjedelmes küldöttségi munkálat össze állitásával szorgalmasan foglalkozott, jutalmazásául 100 frt. kifizettessék.

A közgyülés utasitotta a választmányt hogy az alapszab. 36 § értelmében a helyben hagyott évi számadások és ezen közgyülés jegyzőkönyve 15 nap alatt a városi hatóságnak bemutattassanak.

Ezek után a tárgysorozat kimeritve lévén a jegyzőkönyv hitelesitésére elnök Sesztina Lajos, Szepessy Gusztáv és Püspöky Imre, kiküldettek, s a délután 3 órakor kezdetét vett közgyülés 6 óra után a távolból jött tagoktóli szivélyes bucsu vétel mellett eloszlott.

Kossuth Lajos arczképe.

Parlaghy Gyula ur a festőmüvésznő édes atyja elhatározta, hogy a Kossuth arczkep kiállitását a közönség számára a legkönnyebben hozzáférhetővé teszi s holnaptól kezdev a belépti dij csak 10 krajczár lesz, a mi által el fog éretni az a czél, hogy a remek arczképet, a legszegényebb polgár is megtekinthesse, hogy hü képben természeti alakjában maga előtt láthassa a nagy hazafit.

Hogy mindinkább eloszlatva legyen azon hangulat, melyet érthetetlen okból a Kossuth nevével örökösen henczegők akartak felébreszteni a közönségben, két érdekes levelet van alkalmunk lentebb közölni, és megemlitésre méltónak tartjuk, — hogy csütörtökön este a független párt tekintélyei is, miután ingyen jegygyel lettek megtisztelve, — megnézték a képet és kifejezést adtak legnagyobb elragadtatásuknak, s a legkiméletlenebb szavakkal elitélték a sajtó azon részét, mely nem sietett elösmerését kifejezni azon müvésznő érdemei iránt, ki a nagy hazafi élethü arczképét az utókor számára megmentette.

Itt adjuk a két levelet:

*

P a r l a g h y V i l m a k i s a s z o n y n a k

Nápoly 16. okt. 85.
Hotel Royal.

Igen Tisztelt Kisasszony!

Mult hó 24-ikéről kelt becses levele némi késedelemmel kezemhez jutván, siet kegyednek legmelegebb köszönetemet kifejezni azon rendkivül becses ajándékért, melylyel megtisztelni méltóztatott.

Atyám értesit, hogy a kép már megérkezett Turinba; — hogy kisasszony mesterecsete ez uttal is remekelt, megvagyok győződve, bár még a képet nem láttam nem mehetvén jelenleg Turinba, — s igy az nem csak azért leszen becses mindig előttem, mert s z e r e t e t t a t y á m a t á b r á z o l j a, h a n e m e m l é k e z t e t n i f o g azon pár hónapra mely alatt kegyeddel szerencsém volt gyakran találkozni, hanem azért is, mert azon P a r l a g h y V i l m á n a k e g y i k m ü v e, k i n e k a z i r i g y e k a h i r t m á r m e g s z e r e z t é k, s k i n e k a m é l t á n y o s s á g é s a v a l ó d i é r d e m m e g f o g j á k s z e r e z n i a m ü v é s z i d i c s ő s é g e t i s, m i t ő s z i n t é n o h a j t

tisztelője

Kossuth Lajos Tivadar

*

kell; ha tovább akarna engem elkisérni, gyengeség volna részéről, ha én kérném ezen szivességre, balgán cselekedném. Rosita tudja, mi az illem, bizzék benne, s meglássa, hogy 14-éve dacára eléggé eszélyes.

Es ezzel fátyolát arczára vonva, gyors léptekkel távozott.

(Folyt. köv.)

A nők és férfiak féltékenysége és szerelme.

(Börne után)

Z i l a h y G y u l a.

F é l t é k e n y s é g . . . a legborzasztóbb betegségek egyike. Hasztalan sóvárog az vigaszt, segedelmet, — csak gunyt és sevetést talál.

A férfiak féltékenysége nagyban különbözik a nőkétől.

A f é r f i f é l t é k e n y s é g e egy felháborodott tenger, mely érzelmeinek minden áramlását magába fogadva tuldagadókká tölti öbleit, elároszt és elnyel magában mindent, mig végre önön keblét rombolja szerte.

Az asszony féltékenysége egy keskeny alattomos sebes patak, mely gondosan elrejti mélyét de annak hallgatag partjai annál kirivóbban tünnek elő.

— A féltékeny férfi olyan miut a haragos oroszlán; nemes, csak az éhségtől kényszeritve tépi szét áldozatát.

— A féltékeny nő pedig olyan mint egy felingerelt kigyó; hiu s csupán viszketegségből csip.

A féltékeny férfi keserve csupán a kedves ellen irányul. A féltékenynő pedig a vetélytárs ellen gerjed fel, s ilyenkor szerelmét féltékenysége csak növeli.

A féltékeny férfi roppant nevetségessé válik s ilyenkor a nő szerelme csökken iránta: mig ellenben a nő érzéki finomságot nyer a féltékenység által, s szerelmesebbé szeretetreméltóbbá válik s férfi érzelmeit hőn fokozza ez által.

— Csak egy, egyetlen egy fájdalom van, mely borzasztóan birja az öröm sajátosságát s ez a fájdalom a féltékenység fájdalma. . . . Valamint a zene egy földfeletti gyönyör, a melyet az ember ha megért, ugy minden világok minden élvét érzi, ép ugy a féltékenység egy embertelen fájdalom, és az a kebel, melybe az magát belopja, az a kebel a mindenség keservét hordja magában!

— A férfi szerelmét a nők nem tudják kellőleg méltányolni, megadnak érte mindent a mit kevésre becsülnek és azt hiszik, hogy ez által teljes árát fizették meg annak.

— Örökös csalódása a nőknek az, hogy az ő szerelme a végtelenül nagyobb és hogy ő ad még olyankor is, a mikor voltaképen csak k a p . . .

A nő csak akkor él, a midőn szeret, és ez igasságot csak akkor érzi, — ha egyszer a szeretett férfi már ránézve elveszett.

— A nő szive üresen születik és a megszeretett férfi képének nincs mit kiszoritani e szivből; ámde a férfi lelke él, s szivében ama szeretet lény előtt egy egész elő világ háttérbe szorul.

Kedvesséért egy férfi ábrándjait, reményét eszét áldozza fel. . . E g y kézbe tette le mindenét a mivel csak birt, . . . és ha ez az egy kéz bizalmával rutul vissza él, — nagyon árván, — nagyon pusztán marad az igazán szerető férfi lelke. . . . . Es hova forduljon az ily szerencsétlen? Talán az érzékek lázas élveinek tengerébe temesse el fájdalmát? — Jaj! — a kéjek hullámai kegyetlenek, áldozatjukat ujra meg ujra kieme lik, s ujra meg ujra partra kerül. Vagy talán lelke tevékenységébe ölje keservét. Oh hisz ő neki lelke nincs. Ő lelkét is imádott nőjének áldozta fel! Hallását el nem némithatja, mert nem hall. Szemei nem vesztheti világukat, mert fényök nincs, . .

— Hisz kezeimben az egész emberiség egy lelketlen tárgytömeg volna, a világ előtem kihalt, — néptelen lenne, ha imádottam szive megszünnék értem dobogni (m á r h o g y h a v o l n a i m á d o t t a m.)

— A féltékenység talán az egyetlen haszontalan fájdalom; — az egész természet egyetlen keserve, melyből ujjászületés n i n c s

— A féltékenység olyan vészterhes felhő, melynek menyországa nincs, határain tul a semmi veszi kezdetét. A viszaemlékezés is e fájdalomra nagyon szomoru. — A kinszenvedett ugy érzi magát, mint egy kopár szirtre hányatva a hajó törött: élete megvanugyan mentve, de a hajó, s azon mindene a hullámok martaléka lett, megmenekülésében tehát nincsen semmi köszönet.

. . . Hát a nő! Istennek az a gyöngéd, mélyen érző teremtése, mely a férfi-nem sok keserveinek fő és szülő oka, miért oly érzéketlen azok iránt.

— Hajh, furcsa az az asszony.

— Az asszony az emberiségnek valóságos horizontja melyben ég és föld egybe olvad. Ugy meg fér benne az angyal az ördöggel, és az ördög az angyalal, mint sehol másutt.

Nő nics oly szelid jó és nemes hogy a pokolból legalább egy szemernyi benne ne legyen, de viszont nics oly elvetemedett nő, hogy a paradicsomnak egy kicsinyke kis részét bár szivében ne hordaná.

Ha arányos trónusba láttok ülni egy királyi nőt, nézzetek csak utánna, mert bizonyosan rothadt fa lábai alatta zsámoly . . . .

A férfinak a nőt talán gyülölnie kell, mert különben beléje szeret, meg kell hogy őt vesse, ha csak imádni nem akarja, uralkodni kell a nő fellett mert különben rabszolgáivá leszünk.

A nők szerelme egy valóságos háló, mely öket nemcsupán táplálja de gyönyörködteti is. — Halászgatnak s ha valami nagy hal kerül hálójukba azt rögtön megölik, míg a kissebbekkel jástzadoznak.

Borzasztó nevetséges egy férfi midőn szerelmes.

A vizmedenczében viczkándozó arany halacska képe meghatóan magasztos látmány hozzá képest.

— Szerelmet kelteni, ez a nőknek soha meg nem szünő czélja. M a g á n a k a h o l n a k i s s z i v e t k i v á n n á n á n a k c s a k h o g y a z t i s e l b o l o n d i t h a s s á k.

Ők nem az ö n k é n y t k i n á l k o z h a n e m az ellenszegülő szivet becsülik.

A közönyös ember, az egykedvüen tör be a nők vágyainak világát. Nincsen egy könyeseppjük azon sebre melyet ők okoztak de áldják azt a kezet a mely öket megsebezi.

— Ha szerelmet akarunk kelteni, t i k o l j u k e l a m a g u n k é t. Ha a féltékenység elől magunkat biztositani akarjuk, u g y gerjeszünk féltékenységet. Tegyünk ugy mint a hogy a forró Afrika lakói tesznek: ha vérengző vad rohan reájuk, földre borulnak vissza fojtják szivök dobbanását, a duvad oda érve körülszaglálja a tetszhalottat s tovább megyen a nélkül hogy azt bántalmazná.

— F o j t s u k v i s s z a t e h á t s z í v e i n k d o b b a n á s á t, s a z a s s z o n y o k m a j d m e g c s ó k o l n a k é s n e m s z a g g a t n a k s z é l y e l.

Kossuth Lajos hazánk nagy fiának Parlaghy Vilma jeles müvésznőnk által festett arczképét megtekintettem én is. Egy izben három hónapot, s egy izben két hónapot töltöttem Turinban, a midőn is szerencsém volt a magyar történelem ezen egyik legnagyobb alakjának házánál naponta több órát tölthetni. Kivánesiságtól áthatottan siettem tehát a Debreczenben kiállitott arczkép megtekintésére, mert megvallom, Kossuth Lajosnak ez ideig megjelent arczképei közt egyetlen egyet se találtam, mely ama nagy szellemet visztükrözni képes lett volna. Arczkifejezésének ama sajátságos és megnyerő egyszersmint azon megható kiváltságát, ami nélkül pedig az arczkép nem Kossuthot ábrázolja nem adta vissza egyik sem. Annál inkább meglepett és elragadott tehát Parlaghy Vilma festménye, melynek megpillantásakor mintegy élve láttam Kossuthot magam előtt a megszólalásig csodálatos hüen találva. Azért mondom csodálatosnak, mert a ki e képet festette az Kossuthot nem csak eltalálta, ha nem felfogta és megértette, amihez szintén nagy szellem kell, mely egyuttal a képnek mübecsét is garantirozza.

Debreczenben okt 24.

Tóvölgyi Titusz.

Napi hirek.

— **A csapóutczai gazdaság** holnap délután 2 órakor a csizmadia ipartársulat csapó utczai helyiségében közgyülést tart.

— **A debreczeni Fröbel-egylet** választmánya még szeptember hónapban tartott egyik választmányi ülésében elhatározta hogy az ősz folyamában tombolával egybekötött táncestélyt rendez az egylet által fentartott gyermekkert kiadásainak fedezésére. E tombola estélyt rendező bizottságban részt vesznek a választmány női tagjai majdnem mindanyian, igy nevezetesen Buzás Elek né, Leg nyi Gyuláné, Joó István-né, Berger Henrikné, Tikos Istvánné és Varga Károly né. — Az előkészületek a tombola estélyhez már meg is tétettek, s az estély idejéül november hó utolja tüzetett ki. Az estély napja még nincsen ugyan véglegesen megállapitva, de az intézők többségének az az óhajtása, hogy november 28-án tartassék meg.

— **A debreczeni ref, egyház tanácstermében** 1885-ik évi október hó 25.dik napján d. e. 10 órakor közgyülés tartatik. Tárgy folyó ügyek.

— **A debreczeni kereskedő ifjak** önképző egyesülete uj helyiségét, volt Tisza bizt. társ. most Csanak József ur tulajdonát képező piaczutczai házban, alkalmunk nyilt megtekinteni és az ott tapasztaltak, de főleg az izléses csinos berendezés, méltán felkeltették figyelmünket s egyuttal elösmerésünket ezen már évek hosszu sora óta hasznos tevékenységet kifejtő egylet iránt, — melynek élén olyan férfiak állanak, mint Zádor Lajos és Biró József urak — Pompás olvasóterem a legnevezetesebb külés belföldi társadalmi, szépirodalmi, politikai s szaklapokkal, gazdag könyvtár és kereskedelmi felsőbb tanintézeti tanárok közremüködésével télen rendezni szokott esti tanfolyam az egyleti tagokat kiknek száma a kétszázat jóval fölülmulja szellemileg fejleszti, mig a szépen berendezett billiárd és játékszobák azok kellemes szórakoztatására szolgálnak. Az egész helyiség oly czélszerüen van berendezve, hogy minden korszerü kivánalmat kielégithet és e derék egylet azáltal is méltóvá tette magát nemcsak a kereskedő osztály, sőt az ehhez nem tartozó, de érdeklődő körök pártolására. Mint értesülünk az egylet uj helyisége megnyitása alkalmából fölolvasással, énekkel, szavalattal és tánczczal egybekötött ünnepélyt fog nov. hó 14-én rendezni és ezzel megkezdi a téli idény alatt tartandó háziestélyeknek sorát, melyekben nem egyleti tagok is közremüködhetnek. Felhivjuk ugy az összes kereskedő osztály mint az érdeklődő körök figyelmét e hivatását teljesen betöltő, a hasznost az élvezetessel nyujtó egyletre.

— **Uj magyar polgár** Debreczenben. Mayer Ede cs. és kir. huszárszázados f. hó 20 ikán Simonffy Imre polgármester ur előtt letette a magyar honpolgári esküt. A százados ur eddig a 16-ik huszárezreddel Csernoviczban lakott s most saját kérelmére áttételetett a 15-ik huszárezredhez néhai Kornai Frigyes örnagy, helyére Debreczenbe, hol állandóan lakni fog. Üdvözöljük a derék katonát és uj magyar polgárt körünkben.

— **Debreczen az erdélyi magyarságért** A belügyminiszter legközelebb érkezett leiratában „az érvényesitett indokok figyelembe vételével“ jóváhagyta Debreczen város közönségének azon barátias határozatát, hogy az erdélyrészi magyar közmüvelödési egyesületbe 5000 frttal örökös alapitó tagul belépett.

— **Lóárverés.** A lapunkban többizben kihirdetett és a közöshadsereg lószükségletének fedezése végett, legfelsőbb helyen e városban, — minden közvetités nélkül, egyenesen a lótenyésztőktől venni szándékolt lovakra nézve — megtartatni elrendelt lóvásárlás, a t. é. okt. hó 23-án délelőtti órákban Hatvan utczán Balla Mihály „Zöldfa“ czimü vendéglőjénél tartatott meg, az e végre teljhatalommal megbizott katonai bizottság által. Mely alkalommal azonnali készpénz fizetés mellett megvásároltatott Spéri Tivadartól (Debreczen) 1 drb pej 350 frtért. Rickl Antaltól (Debreczen) 2 drb pej 300 frtjával együtt 600 frt. Nagy Imrétől (Nánás) 1 db sárga 300 frtért, ugyanattól 1 db pej 275 frtért. Hadas Sámueltől (Nánás 1 db pej 300 frtért. P. Nagy Sándortól (Szovát) 1 db pej 250 frtért.

— **Emberölés Tégláson.** Folyó hó 19 dikén virradóra Tégláson a községi kántor korcsmában Biró Sándor odavaló lakos ki a faluban mint halljuk igen rosz hirben állott, Németh István, Pór Sándor, Forgács Imre és Szilágyi Gábor szintén téglási lakosok által agyonüttetett. A bünügyet a h.-böszörményi járásbiróság tárgyalja. Tégláson különben ez időszerint a vagyon és személy biztonság rosz lábon áll.

— **Szerencsétlen halál Szováton.** A szovátiak tudvalevőleg most a papválasztással vannak elfoglalva. A mult vasárnap az egyházközség két küldöttséget menesztett a kandidált Jakues Sándor és Fodor Sándor meghallgatására Földesre és Szerepre. Este Földesről a küldöttségek együtt indultak meg két kocsin hazafelé. A vendégszerető földesiek hasztalan marasztották a szovátiakat. Az ég be volt borulva, az utat korom sötétség fedte ugy hogy a kocsis a lovakat is alig látta. Menet közben a község kocsija az országut mellett levő árok szélére jutott s azonnal felborult. Pető Sándor a község kocsisa, oly szerencsétlenül bukott le, hogy a nyaka kitört s azonnal szörnyet halt.

— **A megyei köutak épitésére** felveendő 200 ezer frtos kölcsön leszámolási iratait a kiküldött bizottság mely áll Rázsó Gyula alispán, Sinay Gyula tiszti ügyész, Csapó István, és Torraz Henrik biz, tagokból f. hó 28-dikán irja alá, s a pénz felvétele végett nov hó 1-se napjaiban Budapestre utazik a magyar jelzálog hitelbankhoz. Ezzel kapcsolatban megemlitjük, hogy a köutakhoz szükséges köszállitás nem jövő hó 31-dikéig mint szerdai számunkban irtuk hanem jövő év utolsó napjáig lesz befejezve.

— **A közkórház épitésének** ügye az e tárgyban kiküldött bizottság által már annyira előkészittetett, hogy az épités, ha nagyobb pénzügyi akadályok nem merülnek fel, jövő tavasszal megkezdhető lesz. A terv rajzok, melyeket Gesler Béla fővárosi müépitész készitett, már leérkeztek a mérnöki hivatalhoz.

— **Vidéki hymenhirek.** Dr. Sugár Bertalan érmihályfalvai előnyösen is, mert orvos e hó 18-án tartotta eljegyzését a bájo Feldmann Ernestine kisasszonynyal, Feldmann Ignácz érsemjéni nagy birtokos leányával, a vidék egyik kiváló szépségével.

— **A Hungária éttermében** ma este Rácz Károly zenekara közre müködése mellett hal és márcziusi sör estély tartatik. Holnaptól kezdve ugyan ott kitünő villásreggeli (bécsi és braunschweigi virstli) is lesz kapható.

— **Az „Európa“ kávéház** uj élelmes bérlője kellemes meglepetésben részesiti vendégeia menyiben ezentul, minden vasárnap d. u, a kávéhoz, felváltva a Magyariék és Rácz Károly zenekara fog ott játszani. — Ajánljuk olvasóink szives figyelmébe.

— **Allat gyogyszerek.** A naponként befolyó jelentésekből látjuk, mily káros behatással van a nagyhőség és az időközönként gyors légváltozás az állatok egészségére. Ily időben minden gazda czélszerü állatgyógyszerekkel lássa el magát, hogy házi állatait betegségeiktől megóvhassa s hogy igy magát nagyob kártól megmenthesse. Mint ilyeneket ajánljuk Kwizda János Ferencz cs. k. udvari szállitó állat gyógyszereit, melyek különösen jó hatásuak az állatokra, a menyiben a jó étvágyat előidézik, az élvezett étkek elkülönitését elösegitik és az állatok állhatosságát járványok ellen óvja.

Kwizda János Ferencz urnak, cs. k. udvari szállitó és közgyógyszerész Korneuburgban.

Uram! Midőn sok évig mosdóvizét (Restitutionsfluid) ugy Ausztriában, mint szintén Amerikai méneseimben nagy sikerrel használtam, kötelességemnek tartom, ennek nagyszerü hatását megerősiteni, kificzamodásoknál, merevségeknél és ott hol a lovak különös megerőltetésnek vannak kitéve. Ügetőim Dan, Doneclan és Spy ügetésre majdnem használhatatlanokká váltak, mert tuldolgoztattak; legnagyobb meglepetésemre és örömmre azonban nehány heti használat után, az ön felülmulhatatlan mosdóvizéből, nemcsak előbbi állapotukba visszaállittattak, hanem ma az egész világon mint a legjobb ügetők szerepelnek. (Feljegyzés 3600 méter 5 perez és 53 másodperez alatt.) Ezen váratlan sikert egész az ön mosdóvizének lovak számára tulajdonitom, és örömmre szolgál ezen tényt nyiltan elösmerhetni. Sziveskedjék egy ½ tuczat tuczat-ládát tetszése szerint az amerikai kikötőhöz küldeni. Fogadja mély hálámat előbbi szivességeiért.

Bécs, 1885. április. 24.

tisztelettel
Harry Gidings.

Az áruhelyekre vonatkozólag lapunk mai számában foglalt „Kwizda cs. k. eng. mosdóviz lovak számára“ hirdetésre utalunk

---

Megbocsáthatlan, ha akárminő hajbetegségeknél is az amerikai eredeti Bay Rumot figyelmen kivül hagyjuk. Ezen valóban kipróbált haj és fejmosó viz, mely nem titokszerü, megakadályozza a hajhullást, a 'serkeképződést és a kopaszságot 1 — 3 hónapi időtartam alatt. Fényes bizonyitványok rendelkezésre állanak. Egyedüli szállitója ezen szernek Wessely J. okl. gyógyszerész, Wien I. Augusztinerstr. 1. mai hirdetést

---

Legujabb.

(A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata.)

BECS. oct. 24. A király délben fogadta a delegatiót. Haynald beszédére a király trónbeszéddel válaszolt. A trónbeszéd kiemeli hogy a monarchia visszonyai a külhatalmakhoz legbarátságosabbak. A czáripár kremsieri látogatása becses jelét képezte a szoros, bizalomteljes viszony állandóságának, mely a szomszédos három nagy birodalom uralkodói közt fönnáll. Komoly törekvésünk hogy a szerződések által biztositott béke rend alapját képező jogállapot fenntartassék a többi Európai hatalmak teljes közremüködésével találkozik. E szellemben igyekszik kormányom a Berlini szerződést aláirt többi hatalmakkal együtt helyreállitani a Balkántartományokban a törvényes rendet, melynek váratlan megszegése komoly veszélylyel fenyegeti az ottani népek nyugalmát és jólétét. — A béke föntartása, a Monarchia érdekeinek megovása ezentul is kormányom legfőbb feladata leend. Boszniában, Herczegovinában állandóan örvendetesen fejlődnek a közmüvelödési és gazdasági viszonyok.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

II. Bérlet. 28. sz.

Holnap Vasárnap adatik:

Hoffmann meséi.

Uj operette 4 felvonásban.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos

Nyilt-tér.

Az egyedüli s teljesen csalhatatlan szer még akkor is, ha minden egyébb a hajkihullása ellen sikertelen maradt, az én amerikai eredeti Bay-Rumom. A haj kihullása 8 nap alatt megszünik végképén s annak sürü utánnövése háromszor annyi időre biztosittatik. Fejkorpa s egyébb tisztátlanságok egy éj alatt eltünnek. Barmely pipere asztalon nélkülözhetlen fejmosóviz. Ára 1 frt 40 kr. Főraktár: **Wessely J.** okl. gyógysz. Bécs, I., Augustinertrasse 7. Palaczkok teljes czimem nélkül — hamisitványok. Naponkint postai szállitás. Raktár Dr. Rótschnek V. Emil debreczeni, s minden jelentékenyebb gyógyszertárban.

Értesitès.

Nagy elfoglaltságom lehetetlenné tette e héten elutazásomat s ennek következtében egész héten jövő hétfőig a n. é. közönségnek rendelkezésére állok.

tisztelettel
Dr. Deák.
fogorvos.

Hentes üzletemben

(Egyháztér 335. sz. a.

1 kiló disznó hus nyomtaték nélkül 40 kr.
1 „ zsir . . . . . 56 „
1 „ szalonna . . . . . 60 „

Becses pártfogást kér
SOMOGYI IMRE.

Holnapután és minden hét hétfőjén

a

CSOKONAI“ kis vendégőben

(Csapó-utcza sarkán)

Friss

hurka, kolbász

és

TEPERTŐ

lesz kapható.

Szinházi előadás után a legválogatottabb **friss enni valók** állanak a t. közönség rendelkezésére,

Tiszteletteljes

JELENTÉS!

Multkori hirdetményemre

„Himesek és brüsseli csipke“ utánzat“

mértékre, annyit megrendelést kaptam, hogy sajnálatomra, sem az utóljára érkezetteket, sem az utórendelményeket

áruk hiányában

nem teljesithetem. Ezen kiváló siker arra buzdit, hogy ujra Franeziaország és Schweizba utat tegyek. Ha kedvező

vásárlást

tehetek, akkor majd bátorkodom ázokat e lapban ajánlani.

Tisztelettel

Brandt A.

Bécs,
Stiftgasse Nro 1.
Herzmanskyhaus.

Valódi gyapjuszövet

férfi öltönynek, minden faj kabát és nadrág.

Nőknek szövet ruha, felöltő és esőköpeny a legujabb minták és szinekben, ugymint **nagy raktár** fekete Peruviennes és Toscing, Tricot és Tüffel minden szinben, Kammgarn, Cheviot, Loden, Wagentuch (kocsiposztó) veres és fehér flanellek, veres filz posztó, utiplaids darabonkint 4, 6 és 8 frtért ajánl olcsó határozott árak mellett a solidságáról ösmert posztó gyári-raktár

Siegel F. W. Brünnben.

Minták dijmentesen. Mintalapok szabók részére szintén dijmentesen. Az áruk minden irányban postai utánvét mellett küldetnek. Levelezések minden európai nyelven.

Téli-szövet maradékok, melyek egész darabokból megmaradtak, valódi gyapjuból 3—3 ½ méter hosszu, és igy elég egy egész öltönyre (kabát, nadrág, mellény) a legerősebb embernek is, küldök **csak 6 frtért** legfinomabb gyapjuból, **8 ½ frtért,** kiváló finom gyapjuból. Ezen maradékokból nem küldök mintát, azonban nem tetszőt minden akadály nélkül visszafogadok.

Saját termésü

érmellèki ó hegyi bor

a legtisztábban kezelve

üvegenként, és ugyszintén hordószámra.

1 literes üveg, üveg nélkül . . . — frt 22 kr.
½ „ „ . . . . . — „ 11 „
Hordószámra 100 liter . . . . . 16 „ — „

Az üres üvegek 10—5 krajczárért váltatnak vissza.

Valódi amerikai legfinomabb

„CSÁSZÁR“ OLAJ

mely a legtisztább és legnagyobb világitási képességgel bir és minden veszély nélküli. 1 **lite 30 rkr.**

Rickl József Zelmos.

DEBRECZENBEN.

FENYVESSY BÉLÁNÉ

női-divat terme

czegléd-utcza, volt Bánky most KARDOS-ház első emeletén.

Ajánlja Bécsben személyesen bevásárolt

női és gyermek KALAPOK

s egyébb divatczikkek nagy és szép választékát

feltünő jutányos árakon

Állatgyógyszerek.

Kwizda János Ferencztől Korneuburgban,
cs. kir. udvari szállító.

Udvari szállitója az angolkirályné, a porosz király és német császárnak, valamint igen sok magas állásu egyéniségnek. Kittütetve a londoni, párisi, bécsi, müncheni, és hamburgi kiállításoknál.

Cs. k. eng. korneuburgi áatt-por lovak, szarvasmarhák és juhok részére. Mint állattápláló szer, különösen ajánlható a tej javitása, az étvágy hiányánál élekzeti és emészthetőségi bántalmaknál.

Cs. k. szab. mosdóviz (Restitutionsfluid) lovak számára. A tulterhelés előtt és után, mint erősitő szert nem lehet eléggé ajánlani a Kwizda-féle mosdóvizet lovak számára, mert e szer megvédi a lovakat külsérelmek, köszvény, Rheuma, kificzamodások ellen, 1 üvegese ára 1 frt. 40 kr. (csak akkor valódi, ha az üvegese nyaka egy vörös papirszalaggal van ellátva, melyen védjegyem látható.)

Erősitő takarmány lovak és marháknak, gyors felépülésére a tönkrement állatoknak és a hizlalás előmozditására. Kis ládában ára 6 frt. és 3 frt. Csomagban 30 kr.

Lópatko Vaseline, a patkók megvédésére és épen tartására különösen ajánlható. 1 doboz 1 frt. 25 kr.

Patkóragasz Egy rudacs ára 80 kr.

Cs. k. szab. fertőtelenitő-szer istállók- és kloákákban. Egy csomag fél kilónyi 10 kr. fél láda 1 frt. 40 kr. egész láda 2 frt. 40 kr.

Disznópor mely a megbetegedett állatok helyreálli ására nagy befolyással van és kinálló praeservativ szer a gyuladások ellen. Egy nagy csomag 1 frt. 25. kr, egy kis csomag 63 kr.

Mosdószappan a háziállatok bőrbetegségei ellen 1 bádog doboz á 100 gramm 80 kr. 1 bádog doboz a 3000 gramm 1 frt. 60 kr.

DEBRECZENBEN nagyban Geréby Fülöpnél, kicsinyben Dr. Rotschneck V. Emil gyógyszertárában és Ricki J. Zelmosnál; Nagyváradon Janky Antal, Kiss Sámuel és Wurst Ferenczнél; Miskolczon: Dr. Csorba István, Dr. Csáthy Gyula, Ujházy Kálmán és Mahr Károlynál, Nyiregyházán: Szopkó Adolfnál és Szolnokon Horánszky és Kecskéssy Tódor gyógyszertáraiban.

Főszétküldési raktár; Korneuburgi kerületi gyógyszertár.

Azonkivül a koronaországok majd minden városa és mezővárosaiban van rakhely, mi koronként a vidéki lapokban köztudomásra hozatik.

Csalások akakályozása miatt kéretik a n. é. közönség vételnél mindig Kwizda gyógyszereit kérni és védjegyemet megfigyelni.

A ki gyártmányom utánzóinak nyomára vezet, **500 orintig terjedő jutalmat kap.**

Kwizda
K. k. Hoflieferant

Még csak e hónapban

Budapesti kiállitási sorsjegy csak 1 frt

11 sorsjegy 10 frt

Főnyeremény **készpénzben**

100.000 forint

Továbbá **20.000 frt | 10.000 | 5000 frt ért. stb. | 4000** nyeremény

Kiállitási sorsjegyek-kezelősége, Budapest, Andrássy-út 43. sz.

---

27 27 27 27 27 27 27 27 27 27 27 27 27 27 27 27 27

SIRKOSZORUKAT

müvirág, gyöng és érczből,

eddig itt még nem látott mennyiségben, és izlèsteljes választékban legjutányosabban ajánl

BAUM MIKSA.

ÁRVAY J. és TÁRSA

oszt. csász. és magy. kir. udvari szállitók,
BUDAPEST,

Áruraktár (a bécsi-utczai épitkezés befejeztéig) Gizella-tér 2. sz.

NŐIRUHA-KÉSZITŐ TEREM: Erzsébet-tér 7. sz.

Selyem-kelmék, bársonyok, szőr- és divatkelmék, posztó- és köpenykelmék, szalagok, csipkék, gombok, rojtok, paszományok, ruhadiszek.

Toilettek és köpenyek.

Kizárólagos gyári-raktár Magyarország és melléktartományai részére.

Mint legujabbat ajánljuk *utczai toiletteknek* a kiválóan szép

lindeni zephir-bársonyokat

minden legujabb szinben és feketében, melyek olcsóságuknál fogva a világ minden e nemü gyártmányait felülmulják s pompa és tartósságban a legdrágább lyoni selyem-bársonyokkal versenyeznek. Továbbá mint különlegességet ajánljuk paletóknak, costümeknek, gyermek-öltönyök s férfi-jaquetteknek, ép ugy mindennemü ruhadisznek a kiváló pamut bársonyt (Velvet és Velveteen) fekete és szinesben a világhirü

Minden vég ezen gyári-jegygyel van ellátva.

Csak eson gyári-jegygyel ellátva VALÓDI.

lindeni müszövészetből,

mely a legnagyobb elismerésekkel, többek közt

a bécsi világkiállitás nagy diszoklevelével

és a porosz királyi állami arany-éremmel tüntettetett ki.

A lindeni bársony összehasonlithatlan szépsége fölött az összes nemzetek 18 jury tagja a philadelphiai hivatalos közlönyben következőleg nyilatkezik: Szövése és készitése: pompás; szinek: szépek, tartósak, kitünők és oly egyéntetüen fényesek, hogy a kelméknek a selyem bársony jellegét kölcsönzik. — Felülmulhatlan siken szinben és minőséghen.

Ezen kiváló costüm-, jaquet- és disz-bársonyt a következő jutányos árakon ajánljuk:

A. S. minőség	A. T. minőség	A. U. minőség
diszitésnek	**toiletteknek**	**jaquetteknek**
1.25	1.65	2.50

Egy egész vég vételénél külön engedmény. — **Ismételadóknak** egy egész választék vételénél nagybani árak. — Vidéki megrendelesek a legpontosabban eszközöltetnek. — Minták azonnal és dijmentesen küldetnek.

Valódiak egyedül NEIDLINGER G-nél Debreczenben, piacz-utcza 2138.

Eladás 1 frt heti részlet alapos oktatás és 5 évi jótállás mellett.

Mindennemü ócska varrógép fizetés gyanánt elvállaltatik, illetve becseréltetik. Minden más varrógép, mely itt mások által Singer név alatt árusittatik el utánzott és nem eredeti.

Debreczen, 1885. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában, Piacz, SIMONFFY-ház.